

İMEAK
Deniz Ticaret Odası
İzmir Şubesi

Gemi Acenteliği Eğitimleri

Deniz Ticaret Odası ve
Acenteler İlişkisi

Halil N. HATİPOĞLU
DTO İzmir Şubesi Müdürü

2008 - İZMİR

GEMİ ACENTELİĞİ EĞİTİMLERİ DENİZCİLİK SEKTÖRÜNÜN TANITIMI

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM

Denizcilik Sektöründeki Tanımlar ve Kısaltmalar

- Terminoloji
- Ticari gemilerin özellikleri
- Ticari gemilerin sınıflandırılmaları
- Deniz ticaretinde kullanılan kelime ve kısaltmalar sözlüğü (CD)

II. BÖLÜM

İMEAK_Deniz Ticaret Odası ve İzmir Şubesi'nin Tanıtımı

- İMEAK_Deniz Ticaret Odası ve İzmir Şubesi'nin tanıtımı
- Ege Bölgesi'ndeki liman ve iskeleler
- Ege Bölgesi'ndeki denizcilikle ilgili kurumlar
- Denizcilikte unvanlar, kademeler, belgeler
- Ege Bölgesi'nde devam eden denizcilikle ilgili önemli projeler
- DTO İzmir Şubesi üyelerinin tanıtımı

III. BÖLÜM

Deniz Ticaret Odası ve Acenteler İlişkisi

- Kimler Deniz Ticaret Odası (DTO)'na kayıtlı olmak zorundadır?
- Deniz Ticaret Odasının acenteler ile ilgili faaliyetleri
- Deniz Ticaret Odası tarafından navlun ve gemi giriş ücreti tahsilâtı ile ilgili uygulamalar
- Deniz Ticaret Odası tarafından yapılan diğer acente ve üye işlemleri

1. Denizcilik Sektöründeki Tanımlar:

1.1. Terminoloji

Gemi inşa faaliyetleri genellikle tonaj ağırlıkları esas alınarak sınıflandırılmaktadır. Ancak gemi ölçümlerinde kullanılan birkaç farklı tonaj sınıflandırması olduğundan, karışıklığa neden olmamak için incelememizde kullanacağımız tonaj cinsleri aşağıda özetlenmiştir.

Gross Tons (GT):

Önceden “Gross Registered Tons” olarak da bilinen GT, bir geminin fiziksel ölçümlerini göstermek için temel ölçü birimidir. Geminin tekne kısmının (hull) hacmi ile ana güverte üzerindeki kısmının (superstructures) toplam kapalı hacmini 100 feet küp cinsinden ifade etmek için kullanılır¹. Ticaret gemilerinin kayıt altına alınmasında (registered) gross tonajlarına göre değerlendirilme yapılır.²

Deadweight (DWT):

Bu ölçü birimi; bir geminin taşıyabileceği yükün ağırlığını metrik ton cinsinden gösterir. **DWT**, yükün yoğunluğu ile orantılı olarak değiştiğinden **GT** birimi kadar hassas bir ölçü değildir. Örneğin çok büyük turistik amaçlı seyir (cruise) gemileri, düşük dwt taşımak ve boyutlarına göre daha küçük dwt ölçeğinde görünmek için dizayn edilir. DWT birimi daha çok dökme yük taşıyan tanker ve kuru yük gemileri için uygundur.

Compensated gross tons (CGT):

CGT; gross tonajın, her tip gemi için “compensation factor”³ ile çarpılmasıyla elde edilen bir ölçü birimi olup, gemi kapalı alanlarındaki çalışma hacimlerinin (work content) ölçülmesinde kullanılır. CGT sistemi; “Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)” tarafından “Association of West European Shipbuilders (AWES)” ve “Shipbuilders Association of Japan” ile işbirliği yapılarak geliştirilmiştir. Her tip gemi için nispi olarak farklı çalışma hacimlerine ihtiyaç olduğundan, gross tonaj sistemi tek başına bu ihtiyacı karşılamıyordu. Örneğin yolcu gemisinin 1 gross tonluk çalışma hacmi ihtiyacı, dökme yük taşıyan bir gemideki 1 gross tonluk çalışma hacmi ihtiyacından çok daha fazladır. 1 CGT; her tip geminin ölçülmesinde kullanılan yaklaşık eşit çalışma hacmi birimini ihtiva etmekte olup, günümüzde gemi inşa faaliyetlerinin analiz edilmesinde temel ölçü birimi olarak geliştirilmeye devam edilmektedir.⁴

Steelweight (Çelik ağırlığı):

Geminin yapısında kullanılan çeliğin ağırlığı, gemi yapımcıları için temel bir ölçü birimi olarak kullanılmaktadır. “Her ton için adam saat birimi (the unit manhours per tonne)” 1 ton çeliği referans alır ve çalışma hacminin (work content) ölçüm planlamasında kullanılır.⁵

Diğer tonaj ölçümleri:

Displacement tonnage (deplasman tonajı), geminin taşıdığı suyun (toplam hacminin) ağırlığı olup, genellikle askeri gemilerin ölçümlerinde kullanılmaktadır.

¹ Bu incelemede yer alan terminoloji terimleri “International Convention on Tonnage Measurement of Ships, 1969” konvansiyonundan tercüme edilmiştir.

http://www.imo.org/Conventions/mainframe.asp?topic_id=259&doc_id=685

² “Ton” kelimesi ile ifade edilen ve eski İngilizcede “**tun**” olarak yazılan kelime, “**1 varil**” anlamındadır. “**Tunnage**” kelimesinin işaret ettiği anlam ise, gemilerin kapasitesinin ölçülmesinde kullanılan ve taşıyabileceği varil sayısını gösteren bir gemicilik terimidir ve bu yüzden ağırlık ölçüsü birimi değil hacim ölçüsü olarak değerlendirilir. Bu nedenle Gross Ton (GT)’da yer alan “**ton**” birimi, “**metrik ton**” değildir.

The European Community Background Report “Overview of the international commercial shipbuilding industry”, First Marine International Limited, May 2003.

http://europa.eu.int/comm/enterprise/maritime/maritime_industrial/doc/commercial_shipbuilding_industry.pdf

³ <http://www.coltoncompany.com/shipbldg/statistics/cgtfactors.htm>

⁴ http://www.imo.org/Conventions/mainframe.asp?topic_id=259&doc_id=685

⁵ <http://www.jtprules.com/consequences/Main%20Document.pdf>

Light ship weight (LSW) (boş gemi ağırlığı); gemilerin askeri mimarisinde ve denge hesaplarında kullanılan geminin toplam ağırlığıdır. Bu ağırlığın kapsamına; tekne ağırlığı, teçhizat ve tesisat ağırlığı girmektedir.

Net registered tonnage (NRT); avadanlıklar (allowances) hariç olmak üzere geminin toplam gross tonajıdır. Gemilerin liman işlemleri ve kanal geçiş gibi ücretlendirmelerinde kullanılan ağırlığıdır.

TEU (Twenty-foot Equivalent Unit):

Konteyner gemilerinin yük taşıma ölçüm birimidir. 1 TEU; kamyon veya tren üzerinde taşınabilen, çelikten yapılmış 20x8,6x8,6 feet boyutlarındaki standart gemi konteynerini ifade eder. Konteyner içinde sıvı veya soğutucu olması boyutlarını değiştirmez. Konteynerin boyutlarının 40*8,6*8,6 feet boyutlarında olması durumunda ise **1 FEU (Forty-foot Equivalent Unit)** veya **2 TEU** olarak adlandırılır.

1 TEU: 20 ft (boy) × 8 ft (en) × 8 ft 6 in (yükseklik) konteyner. Metrik birimlerde: 6.10 m (boy) × 2.44 m (en) × 2.59 m (yükseklik), yaklaşık 38.5 m³.

1 FEU (2 TEU): 40-ft (boy) × 8 ft (en) × 8 ft 6 in (yükseklik) konteyner. Metrik birimlerde: 12.2 m. (boy) × 2.44 m (en) × 2.59 m (yükseklik).

Cubic capacity:

Likit gaz taşıyıcı gemilerin ölçü birimi kübik ölçü birimi (cubic metres) kullanılır.

1.2. Gemi inşa süreci

Ticari gemilerin tekne kısmı çelikten imal edilmektedir. Bazı özel tip hızlı feribotlar alüminyumdan, bazı özel tip ticari gemiler de nadiren plastikte güçlendirilmiş fiber veya cam kompozitlerden imal edilmektedir⁶.

Gemi inşa sanayii, geniş anlamıyla **sınıflandırılmış (classed)** ve **montaj (assembly)** endüstrisidir. Geleneksel olarak gemi inşa süreci ikiye bölünür:

- **Çelik işçiliği:** Gemi çelik yapısının fabrikasyon öncesi birleştirme ve doğrultma işlemleri
- **Hazır hale getirme (outfit):** Gemiye sistemlerin, teçhizatın ve tesisatın/boru devrelerinin (fittings) yerleştirilmesi.

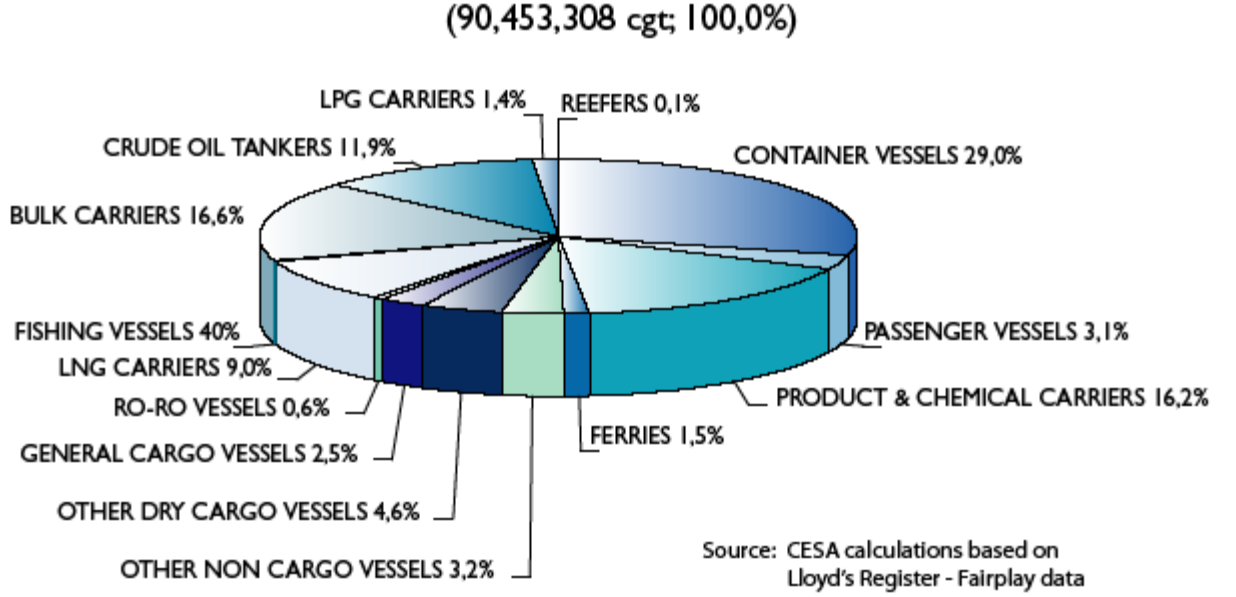
Gemi inşa sürecinin düğüm noktalarından biri de tersanenin boyama kapasitesidir. Boya polimerizasyonu için bekleme sürecini azaltmak ve kaliteyi artırmak için son yıllarda önemli yatırımlar ve tesisler yapılmıştır. Tersanelerin gemi inşa üretim saykalları ise dökme yük gemileri için 6–9 ay, kurvaziyer veya LNG gemileri için 2 seneye kadar uzamaktadır.

---

⁶ The European Community Background Report, , 2003, sf 11.

1.3. Ticari gemilerin sınıflandırılması

Dünya ticaret gemileri filosunda yer alan gemi tipleri ve 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla sipariş yüzdeleri Şekil 1.1’de verilmiştir.

Şekil 1.1 - Dünya gemi inşa piyasası sipariş oranları (orderbook) (31 Ocak 2004)

(Kaynak: Community of European Shipyards' Associations (CESA) Annual Report 2004–2005⁷)

2.3.1. Ticaret gemileri filosunu işlevlerine göre sınıflandırılması

- **Dökme yük taşıyıcılar (Bulk cargo carriers):** Tankerler, dökme yük taşıyıcılar ve konteyner gemileri.
- **Diğer yük taşıyıcılar:** Kimyasal tankerler, LPG (Liquefied propane/butane gas) tankerler, Ro-Ro (Roll-on-roll-off) ve Feribotlar (Ferries).
- **Niche sektör:** Cruise (Kurvaziyer/turistik seyir amaçlı gemiler), LNG (Liquid natural gas) gemileri ve özel tip gemiler.

2.3.2. Ticaret gemilerinin yapım karmaşıklığına göre sınıflandırılması

Ticari gemilerin inşasında pazar, gemilerin inşa kompleksliğine (complexity) göre üç sektöre ayrılmıştır:⁸

- **Grup 1- Az kompleks gemiler (Low Complex Ships -LCS):** Petrol tankerleri, dökme yük taşıyıcılar ve kombine yük taşıyıcılar olup, genellikle üçüncü dünya ülkeleri tarafından inşa edilmektedirler.

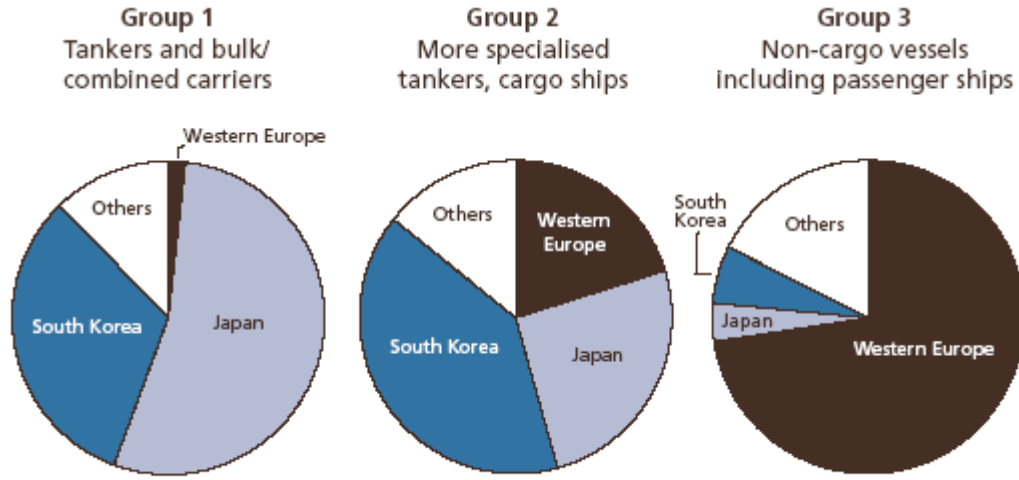
⁷ http://www.cesa-shipbuilding.org/public_documents_site.phtml?sid=&doctype=pub

⁸ İncelememizde; tersanelerin rekabetçi yönlerinin analizine yönelik “L.Y. Irene, A. Sumague, X. Ye, Z. Lixiang” tarafından yazılan “Korean Shipbuilding Industry: Strategies for Global Competitiveness, 2001” konulu inceleme ve “John Birkler, Denis Rushworth, James Chiesa, Hans Pung, Mark V. Arena, John F.Schank (RAND)” tarafından yazılan “Implications for the United Kingdom’s Ministry of Defence, 2005” konulu inceleme ana kaynak olarak kullanılmıştır.

http://rand.org/pubs/monographs/2005/RAND_MG236.pdf

- **Grup 2-** Orta kompleks gemiler (Medium Complex Ships-MCS): Çok maksatlı gemiler (konteyner gemileri, RO-RO'lar, araç taşıyan gemiler, kimyasal madde taşıyıcı tankerler ve LPG/LNG) dünyada toplam inşa edilen gemilerin yarısını (tonaj olarak) kapsamaktadır.
- **Grup 3-** Yüksek kompleks gemiler (High Complex Ships-HCS): Feribotlar, yolcu gemileri, balıkçı gemileri ve diğer yük taşımayan gemilerdir. Dünya tonajının altıda biri kadar bir segmentte yer almaktadırlar.

Aşağıdaki tablo ve şekillerde her üç sektöre giren gemi gruplarının üretici ülkelere göre dağılımları verilmiştir.

NOTE: Each pie represents the value of completed ships in that group for 2001.

Şekil 1.2 – Gemi inşa sektöründe lider ülkelerin gruplara göre pazardan aldıkları paylar (2001).

(Kaynak: RAND, J. Chiesa, H. Pung, M. V. Arena, J. F. Schank, “Implications for the United Kingdom’s Ministry of Defence”, 2005)

1.4. Deniz ticaretinde kullanılan kelime ve kısaltmalar sözlüğü

“Deniz Ticaretinde Kullanılan Kelime ve Kısaltmalar Sözlüğü (*Glossary of Shipping Terms*)” CD ortamında verilecektir.

II. BÖLÜM

- İMEAK_Deniz Ticaret Odası ve İzmir Şubesi'nin tanıtımı
- Ege Bölgesi'ndeki liman ve iskeleler
- Ege Bölgesi'ndeki denizcilikle ilgili kurumlar
- Denizcilikte unvanlar, kademeler, belgeler
- Ege Bölgesi'nde devam eden denizcilikle ilgili önemli projeler
- DTO İzmir Şubesi üyelerinin tanıtımı

➤ İMEAK DENİZ TİCARET ODASI'NIN TANITIMI

Seminerde önce Türk denizcilik sektöründeki en önemli profesyonel örgütlerden biri olan **İstanbul ve Marmara Ege Akdeniz Karadeniz Bölgeleri Deniz Ticaret Odası (İMEAK)**, kısa adıyla Deniz Ticaret Odası ve İzmir Şubesi hakkında kısa bir bilgi verilecektir.

➤ DTO'NUN HEDEFLERİ:

1982 yılında İstanbul'da faaliyete başlayan Deniz Ticaret Odası'nın ana hedefi; milli menfaatler doğrultusunda, ulusal denizcilik ve ulaştırma politikaları ile uyumlu olarak denizciliğimizi geliştirmektir.

➤ DTO'NUN FAALİYET ALANLARI:

DTO'nun faaliyet alanları aşağıda açıklanmıştır.

- *Deniz ulaştırması ile ilgili kurallar koymak ve uygulanmasını sağlamak,*
- *Denizcilik sektöründe araştırmalar yapmak, bilgi toplamak ve yaymak,*
- *Ulusal ulaştırma politikaları doğrultusunda deniz ticaretinin emniyetle yapılmasını sağlamak,*
- *Türk limanlarının imkânlarını ve uygulanan tarifeleri denizcilikle ilgili uluslar arası örgütlere bildirmek,*
- *Denizcilikle ilgili uluslar arası örgütlere üye olmak ve faaliyetlerine iştirak etmektir.*

➤ DTO'NUN YAYINLARI:

DTO'nun bu faaliyetleri Türkçe ve İngilizce lisanlarında,

- Yıllık olarak "**DTO Sektör Raporu**" (*Maritime Sector Report*) ve,
- Aylık olarak "**Deniz Ticareti Dergisi**"nde (*Turkish Shipping World*) yayınlanarak kamuoyuna duyurulmaktadır.

➤ DTO'NUN ÜYE OLDUĞU KURULUŞLAR:

Odamızın üye olduğu ulusal ve uluslar arası kuruluşlar:

- *Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)*
- *Uluslararası Ticaret Odası Türk Milli Komitesi*
- *Uluslararası Deniz Ticaret Odası (The International Chamber of Shipping (ICS))*
- *Uluslararası Denizcilik Bürosu (International Maritime Bureau (IMB))*
- *Gemi Brokerleri ve Acenteleri Ulusal Birlikleri Federasyonu (The Federation of National Associations of Ship Brokers and Agents (FONASBA))*
- *International Association of Independent Tanker Owners (INTERTANKO) and The Baltic Exchange.*
- *Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi (The Baltic and International Maritime Council (BIMCO))*

➤ **DTO'YA BAĞLI ŞUBELER::**

Deniz Ticaret Odası'na bağlı şubeler; **İzmir, Bodrum, Marmaris, Antalya, İskenderun, Fethiye ve Karadeniz Ereğli**'dedir. Ayrıca başşehir Ankara'da **temsilcilik seviyesinde**, tüm kıyı şehirlerimizde ise **irtibat büroları** mevcuttur.

Deniz Ticaret Odası'nın üye sayısı ve etkinlik açısından en büyük şubesi olan **DTO İzmir Şubesi, 1 Şubat 1988** tarihinde fiilen hizmete başlamıştır. Şubemize bağlı olarak ayrıca **Aliğa, Kuşadası ve Çeşme**'de irtibat bürosu bulunmaktadır.

Şubemizin sorumluluk sahası; kuzeyde Ayvalık'tan başlayıp, güneye doğru Dikili, Aliğa, Foça, Çeşme, İzmir ve Kuşadası'nı kapsamakta olup, yaklaşık 175 deniz mili (325 km.) kıyı şeridinde faaliyet gösterilmektedir.

DTO İzmir Şubesi'nin organlarını incelediğimizde Şubeyi; 4 yıllık bir süre için seçilen 20 üyeli Meclis ile

Meclis Üyelerinden seçilen 5 kişilik Yönetim Kurulunun yönettiğini,

İdari faaliyetlerin ise 15 kişiden oluşan Şube Müdürlüğünce yürütüldüğünü görmekteyiz.

➤ **BÖLGEMİZDEKİ LİMAN VE İSKELELER:**

Şubemizin sorumluluğundaki limanlar; Ayvalık, Dikili, PETKİM, TÜPRAŞ, İzmir Alsancak, Pasaport, Çeşme ve Kuşadası Limanı olup, yansıda belirtilen kuruluşlar tarafından işletilmektedir.

- *Ayvalık Limanı* *Ayvalık Belediyesi*
- *Dikili Limanı* *Dikili Liman ve Turizm İşl. A.Ş.*
- *PETKİM* *PETKİM Holding A.Ş.*
- *TÜPRAŞ* *TÜPRAŞ A.Ş.*
- *İzmir Alsancak Limanı* *TCDD*
- *Pasaport Limanı* *TDİ*
- *Çeşme Limanı* *Ulusoy A.Ş.*
- *Kuşadası Limanı* *EGEPORT A.Ş.*

Aliğa – Nemrut'taki İskeleler ise; Ege Gübre, İzmir Demir Çelik, LİMAŞ, Ege Çelik, HABAŞ, Petkim ve Petrol Ofisi'dir.

Bölgemizdeki Marinalar, Yat Yanaşma Yerleri ve Tersaneler:

- *SETUR Kuşadası Yat Limanı* *Turizm Bakanlığından Belgeli*
- *Çeşme Altinyunus Yat Limanı* *Turizm Bakanlığından Belgeli*
- *Ayvalık Yat Çekek Yeri* *Turizm Bakanlığından Belgeli*
- *Ayvalık Marina* *Turizm Bakanlığından Belgeli*
- *SETUR Ayvalık Marina* *Turizm Bakanlığından Belgeli*
- *SETUR Çeşme Marina* *Turizm Bakanlığından Belgeli*
- *Çeşme Alaçatı Yat Limanı* *İşletme Belgeli*
- *Levent Marina* *İşletme Belgeli*
- *Sığacık Yat Yanaşma Yeri* *İşletme Belgeli*
- *Yeni Çeşme Marinası* *İşletmeye açılmadı*
- *Çeşme Dalyanköy Yat Yanaşma Yeri* *Kamu*
- *Eski Foça Yat Yanaşma Yeri* *Kamu*

- *Didim Yat Limanı* *Proje aşamasında*
- *(Bostanlı) Mavişehir Yat Yanaşma Yeri* *Proje aşamasında*
- *İnciraltı (Özdilek) Yat Yanaşma Yeri* *Proje aşamasında*

Tersaneler:

- *Alaybey Tersanesi (Deniz Kuvvetleri Komutanlığı)*
- *Çakal Burnu Özel Çekme Yeri*

Bölgemizde toplam **51 adet balıkçı barınağı** ve toplam **130 adet balık üretim çiftliği** mevcuttur.

➤ **BÖLGEMİZDEKİ DENİZCİLİKLE İLGİLİ KURUMLAR:**

Bölgemizdeki denizcilikle ilgili kurumlar aşağıda da gösterildiği gibi; Deniz Kuvvetleri Komutanlığı bağlısı birlikler ile Ulaştırma Bakanlığı birimleri, Liman İşleticileri ve denizcilik ile ilgili kuruluşlardır.

- *Güney Deniz Saha Komutanlığı*
- *Ege Deniz Bölge komutanlığı*
- *Sahil Güvenlik Komutanlığı*
- *Denizcilik Müsteşarlığı İzmir Bölge Müdürlüğü*
- *Liman Başkanlıkları*
- *TCDD İzmir Liman İşletme Müdürlüğü*
- *TDİ İzmir İşletme Müdürlüğü*
- *DLH (Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları) İnşaatı 6. Bölge Müdürlüğü*
- *Sahil Sağlık Merkezi Baştabipliği*
- *Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Bölge Müdürlüğü*
- *Telekomünikasyon Kurumu İzmir Bölge Müdürlüğü*
- *Telsiz Bölge Müdürlüğü*
- *Deniz Nakliyeciler Derneği*

➤ **DENİZCİLİKTE ÜNVANLAR, KADEMELER, BELGELER:**

Denizlerde görev yapan denizciler 2 ana başlıkta toplanır, **Güverte** ve **Makine**. Ayrıca denizcilikte Yat sınıfı, Balıkçılık sınıfı ve Kılavuz Kaptanlık sınıfı olmak üzere ehliyet verilen 3 kol daha vardır. Gerekli belgeleri almadan ve bu kademeleri geçmeden ehliyetli bir denizci olmak mümkün değildir. Bu kademelerin ve belgelerin alımında IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü) onaylı sınavlar uygulanır ve YÖK, Denizcilik Müsteşarlığı, DTO, DİYYO, ADF, İTÜ, KATÜ, TÜDEV gibi kurumlar görev alırlar.

Güverte Sınıfı

Tayfalar

- Miço
- Gemici
- Usta Gemici
- Güverte Lostromosu

Kaptan ve Güverte Zabıtları

- Sınırlı Vardiya Zabiti
- Sınırlı Kaptan

- Vardiya Zabiti
- Birinci Zabit
- Kaptan
- Uzakyol Vardiya Zabiti
- Uzakyol Birinci Zabiti
- Uzakyol Kaptanı

Makine Sınıfı

Tayfalar

- Silici
- Yağcı
- Makine İstrososu

Başmühendis/Başmakinist ve Makine Zabitleri

- Sınırlı Makine Zabiti
- Sınırlı Başmakinist
- Makine Zabiti
- İkinci Makinist
- Başmakinist
- Uzakyol Vardiya Mühendisi/Makinisti
- Uzakyol İkinci Mühendisi/Makinisti
- Uzakyol Başmühendisi/Başmakinisti

Yat Sınıfı

- Amatör Denizci
- Yat Kaptanı

Balıkçı Sınıfı

- Balıkçı Gemisi Kaptanı
- Açık Deniz Balıkçı Gemisi Kaptanı

Kılavuz Kaptan Yeterlikleri

- Liman Kılavuz Kaptanı
- İstanbul Boğazı Kılavuz Kaptanı
- Çanakkale Boğazı Kılavuz Kaptanı
- Deniz Kılavuz Kaptanı

➤ DENİZCİLİKTE ÜNVANLAR, KADEMELER, BELGELERLE İLGİLİ DETAYLI BİLGİLER:

Güverte Sınıfı

a)Tayfalar

1) Miço:

- Onaltı yaşını bitirmiş olmak,
- En az ilköğretim okulu mezunu olmak,

-Gemiadamları Yönetmeliğın 19 uncu maddesinde belirtilen deniz güvenlik eğitim belgelerine sahip olmak, şartlarını sağlayanlar “**Miço**” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

2) Gemici:

- Miço olarak altı ay gemide eğitim görmek şartıyla, oniki ay deniz hizmetini tamamlamış olmak,
- Miço olarak altı ay deniz hizmetinden sonra içeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen “gemici eğitimi”ni uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmüş olmak gerekir.

Gemici yeterliği ile birlikte, İdare tarafından “**seyir vardiyası tutma belgesi**” verilir.

3) Usta Gemici:

- Gemici olarak bir yıl deniz hizmeti olmak veya en az ilköğretim okulu mezunu olmak ve askerlik görevinin oniki ayını ya da dört yıllık fakülte mezunu olup askerlik görevinin en az altı ayını, faal gemilerde serdümen ya da porsun eri olarak yaptığını terhis belgesi ile belgelemek,

Şartlarını yerine getirmek ve pusula okumak, dümen tutmak ve dümen kumandalarının İngilizce karşılıklarını anlamak, gözcülük, dikiş ve yük istifleme gibi güverte işleri, denizde çatışmayı önleme kuralları, can filikasını kullanma, denizde can güvenliği, dâhili muhabere sistemlerinin kullanılması, alarm sistemleri hakkında ve yangınla mücadele temel ilkeleri konularında bilgili olduğunu gemi kaptanı ya da gemi komutanından alınacak belgeyle belgelendirmek, şartlarını sağlayanlar “**Usta Gemici**” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Usta gemici yeterliği ile birlikte, İdare tarafından “**seyir vardiyası tutma belgesi**” verilir.

4)Güverte Lostromosu:

- Usta gemici olarak iki yıl deniz hizmetine sahip olmak ve güverte tayfasını yönetme yeteneği olduğunu gemi kaptanından alınacak belgeyle belgelendirmek kaydıyla güvertedeki gemicilerin **Güverte Lostromosu olur.**

b)Kaptan ve Güverte Zabıtları

Bu yeterlik sınıfına giren gemiadamları yükselmeleri terfi, hizmet ve eğitimle ilgilidir.

1)Sınırlı Vardiya Zabiti

2)Sınırlı Kaptan

3)Vardiya Zabiti

4)Birinci Zabit

5)Kaptan

6)Uzakyol Vardiya Zabiti

7)Uzakyol Birinci Zabiti

8)Uzakyol Kaptanı

Makine Sınıfı

a)Tayfalar

1) Silici:

- Onaltı yaşını bitirmiş olmak,- En az ilköğretim okulu mezunu olmak,
- Bu Yönetmeliğın 19 uncu maddesinde belirtilen deniz güvenlik eğitim belgelerine sahip olmak, şartıyla “**Silici**” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

2) Yağcı:

- Silici olarak altı ayı gemide eğitim görmek şartıyla oniki ay deniz hizmeti olmak,
- Silici olarak altı ay deniz hizmetinden sonra, içeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen “yağcı eğitimi”ni İdare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmek kaydıyla gemilerin makine dairelerinde yağcı olarak görev alabilirler.

3) Makine lostromosu:

- Yağcı olarak iki yıl deniz hizmetine sahip olmak ve makine tayfasını yönetme yeteneği olduğunu gemi başmühendis/başmakiniistinden alınacak belgeyle belgelendirmek kaydıyla makine dairesindeki yağcı ve siliciler Makine Lostromosu olur.

b)Başmühendis/Başmakiniist ve Makine Zabıtları:

Bu yeterlik sınıfına giren gemiadamları yükselmeleri terfi, hizmet ve eğitimle ilgilidir.Makine zabıtları geminin makinelerinden ve onların işleyişlerinden sorumludur.Kıdemleri ve yükselme dereceleri aşağıdadır;

1)Sınırlı Makine Zabiti

2)Sınırlı Başmakiniist

3)Makine Zabiti

4)İkinci Makiniist

5)Başmakiniist

6)Uzakyol Vardiya Mühendisi/Makiniisti

7)Uzakyol İkinci Mühendisi/Makiniisti

8)Uzakyol Başmühendisi/Başmakiniisti

Yat Sınıfı

a)Amatör Denizci:

-Kişisel ve mürettebatı olmayan yatlar ve tekneler için verilen ehliyettir.

-Amatör Denizci Sınavları; Denizcilik Müsteşarlığı ile Amatör Denizcilik Federasyonu arasında 07/02/2006 tarihinde imzalanan “Amatör Denizci Belgesi ve Kısa Mesafe Telsiz Operatör Yeterlik Sınavları Yapılmasına İlişkin Yetki Devri Protokolü” ile Amatör Denizcilik Federasyonuna devredilmiştir..

b) Yat Kaptanı:

-Mürettebatlı ve ticari yatların kaptanı olmak için alınan bir ehliyettir.40-50 metrelik büyük yatlar içindir.

Balıkçı Sınıfı

a)Balıkçı Gemisi Kaptanı

b)Açık Deniz Balıkçı Gemisi Kaptanı

Kılavuz Kaptan Yeterlikleri:

Liman Kılavuz Kaptanı

İstanbul Boğazı Kılavuz Kaptanı

Çanakkale Boğazı Kılavuz Kaptanı

Deniz Kılavuz Kaptanı

➤ **BÖLGEMİZDE DEVAM EDEN DENİZCİLİKLE İLGİLİ ÖNEMLİ PROJELER:**

• İzmir Limanı 3. kısım tevsii inşaatı ve Alsancak Limanı – Yenikale arasındaki derin su yolu tarama projesi, limanın özelleştirilmesi ve genişletilmesi kapsamında ele alınacaktır. 3 Mayıs 2007 tarihinde yapılan ihaleye 4 ortak girişim grubu ve firma teklif vermiş ve ihale sonucunda Global-Hutchison ve EİB Lİ-MAŞ (Ege İhracatçı Birlikleri Liman Hizmetleri ve Taşımacılık AŞ) Ortak Girişim Grubu İzmir limanının işletmesini 49 yıllığına almıştır.

- Çandarlı – Bakırçay havzasına yapılacak yeni konteyner limanı ve tersane çalışmaları devam etmektedir. Ancak 16 Aralık 2006 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığının teklifi doğrultusunda alınan Bakanlar Kurulu Kararı ile bu bölgenin 453 hektarlık kısmı “Termal Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi” ilan edilmiş ve bir kaos ortamı yaratılmıştır. Soruna çözüm bulmak için Şubemiz tarafından kaleme alınan bir yazı, İzmir Başkanlar Konseyi tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığına gönderilmiştir. Girişimlerimiz sonucu bu olay çözüm sürecine girmiştir.

- Nemrut Körfezindeki 5 adet iskelenin ulaştırma hizmetini kesintisiz sağlamak için bölgedeki sivil ve resmi kuruluşlar ayrı ayrı karayolu bağlantıları yapmaya çalışırken, aralarında yeterli koordine ve işbirliği sağlanamadığı için ulaştırma sorunu giderilememiştir. Ayrıca 20 yıldır devam eden Nemrut Körfezi batı yakası demiryolu ring bağlantısı ile ilgili yer altı tünelleri ve altyapı inşaatında çalışmalara devam edilmektedir.

- Aliğa İlçesinde faaliyet gösteren üyelerimizin talepleri doğrultusunda, “Geçici Deniz Hudut Kapısı” işlemleri için İlçede “Deniz Polisi” teşkilatı kurulması ile ilgili olarak; 7 Kasım 2006 tarihinde Aliğa Kaymakamlığında yaptığımız koordinasyon toplantısında; Petkim Petrokimya Holding A.Ş. tarafından tahsis edilecek binadaki 5 adet odaya ihtiyaç duyulacak bilgisayar ve büro donanımının Deniz Ticaret Odası’nca temin edilebileceği bildirilmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğünden onay gelmiş ve bu konuda çalışmalarımız sonuç aşamasına girmiştir.

- Küçük tekne yapımcıları için Aliğa Çaltıdere sahil yöresindeki tahsis ve yapılandırma çalışmaları devam etmekte olup, desteklenmesi gerekmektedir

- DENİZTEMİZ DERNEĞİ Turmepa ile ilgili olarak tanıtım ve sekreteryaya hizmetleri düzenli olarak devam etmektedir. Denizcilik kültürünü yerleştirmek için eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri büyük bir gayretle sürmektedir.

- “Denizci Millet- Denizci Ülke” sloganı paralelinde Odamızın ve Şubemizin çalışmalarını yerel medya organlarında tanıtmak üzere yapılan programlar devam etmektedir.

- Sahil ilçelerinde Kaymakamlarımızın ve Kamu Kuruluşu yetkililerimizin katılımları ile her yıl düzenli bir şekilde yapılmakta olan Sektör Toplantılarına devam edilmektedir.

➤ **DTO İZMİR ŞUBESİ ÜYELERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER:**

İzmir’de Deniz Ticaret Odasına üye olan aktif 614 şirket, denizcilik sektöründe genel olarak 4 ana sektörde faaliyetlerini sürdürmektedirler:

- Yük ve yolcu taşımacılığı
- Tersaneler, yat ve tekne inşaatı, onarım imalathaneleri ve çekek yerleri
- Balıkçılık
- Deniz İşletmeciliği.

Deniz işletmeciliği ile ilgili firmalar ise, yansıda gördüğünüz ve çoğunluğunun anlamlarını denizcilik sektörüne girdiğinizde öğreneceğiniz değişik faaliyet alanlarında çalışmaktadırlar:

- *Gemi acenteleri,*
- *Forwarder ve stevedore firmaları,*
- *Broker firmaları,*
- *Puantaj firmaları,*
- *Gemi alım ve satım firmaları,*
- *Navlun komisyoncuları,*
- *Gemi yan sanayi firmaları,*
- *Kumanyacılar,*

- *Liman ve marina işletmeleri,*
- *Deniz sigorta ekspertiz ve klas müesseseleri,*
- *Lojistik firmaları*

Deniz Ticaret Odasına kayıtlı firmalardan denizciliğe özgü faaliyet alanlarında çalışanların görev tanımlarını inceleyelim:

Gemi Acenteleri, Yaptıkları anlaşmalar ile, gemi sahibi, kaptanı, işleteni veya gemi kiralayanı nam ve hesabına yük/yolcu toplayan ve gönderen, bilgi veren, bir geminin alım/satımı veya kira akdinin hazırlığını yürüten, temsil ettiği gerçek ve tüzel kişilerin üçüncü kişi ve kuruluşlara karşı haklarını koruyan ve kazanç amacıyla hareket eden ticari işletmelerdir.

Düzenli hat seferi (*kırkambar-konteyner taşımacılığı*) yapan gemilere hizmet veren acentelere **liner (düzenli hat) acente**; düzenli olmayan, arıza seferler (*çoğunlukla dökme yük veya proje yükü taşımacılığı*) yapan gemilere hizmet veren acentelere **tramp (düzensiz sefer) gemi acentesi** denilmektedir.

Broker Firmaları; denizcilik sektöründeki simsarlık kuruluşlarıdır. Örneğin gemisine yük arayan gemi işletmecisi ile taşınmasını istediği yüküne gemi arayan yük sahibini buluştururlar. Genellikle **gemi kiralama (chartering)** alanında faaliyet gösterirler ve günün rayiçlerine göre gemi ile yükü buluşturarak **charter party** sözleşmelerini temin ederler.

Stevedore Firmaları; limanlarda gemilerin yükleme ve boşaltma işlerini fiilen gerçekleştiren firmalardır. Bunlara yükleme-boşaltma müteahhidi (*tahmil-tahliye müteahhidi*) denir.

Deniz Sigorta Ekspertizleri; deniz sigortalarının her türlü (tekne, kulüp, yük sigortaları) için sigortayı ilgilendiren bir olay (hasar) meydana geldiğinde olay yerinde ve olay konusu kişi, gemi ve mallar hakkında gerekli incelemeyi yapan, hasarı tespit ederek sigorta şirketlerine olay ile ilgili rapor veren uzmanlardır.

Klas Müessesesi; gemilerin teknik donanım ve yeterliliklerini, gemilerin yapımına başlama anından itibaren ve ticari faaliyetleri süresince denetleyen ve bu teknik bağı ve donatılarının uluslararası ve ulusal teknik kurallara uygunluklarını belgeleyen kuruluşlardır.

Forwarder, Türkçe adıyla Navlun Komisyoncuları (*Freight Forwarder=Navlun Komisyoncuları*); yük sahibine karşı kendi adlarına taşıma işini üstlenmekte ve fiili taşımayı da gemi işletenlerine yaptırarak, kendilerinin gemi işletenlerine ödedikleri navluna bir miktar komisyon eklemek suretiyle yük sahibinden daha yüksek bir navlun bedeli alan ve aradaki, farktan ticari kar sağlayan taşıma kuruluşlarıdır. Bu firmalar çoğunlukla kırkambar=konteyner taşımacılığı alanında faaliyet göstermektedirler.

Puantaj ve Gözetim Firmaları; gemi ile taşıma konusu olan yüklerin ölçüm, sayım ve kontrol işlerini yaparlar. Gemiye yüklenirken ve gemiden boşaltılırken yükün birim, ambalaj, palet ve sair parça sayımlarını yaparlar, ağırlık ölçümünü yaparlar ve gerektiğinde yükün kalitesi kontrol ederek yük satıcısı ile alıcısı arasındaki alım-satım ilişkisinin sağlıklı gerçekleşmesini sağlarlar.

DTO İzmir Şubesi'nin Üye dağılımı:

“Deniz Nakliye Müteahhitleri” grubu 165 ve “Her Nevi Yolcu Taşımacılığı Yat ve Turistik Amaçlı Yolcu Gemileri” grubu 117 şirket ile sayısal olarak başı çekmekte, “Balıkçı Gemiciliği ve Deniz Kafes Balıkçılığı” 35, “Liman İşletmeleri” 33 şirket ile bu grupları takip etmektedir. **Ciro ve aktif büyüklük** açısından ise, Alsancak Limanı'nın Türkiye'nin en büyük konteyner limanı olması nedeniyle, **konteyner firmaları** İzmir Limanı'nı deniz ticaretinde önemli bir yere sahiptir.

DTO İZMİR ŞUBESİ'NİN ÜYELERİ

SIRA NO	ANA FAALİYET ALANLARI	FİRMA ADEDİ
1	DENİZ AŞIRI SULARDA YÜK GEMİCİLİĞİ (GENEL, DÖKME YÜK, KURU YÜK, AKARYAKIT, KİMYEVİ MADDE VE LPG) YÜK TAŞIMACILIĞI	9
2	KABOTAJ, LİMAN İÇİ VE AKDENİZ İÇİ YÜK GEMİCİLİĞİ YÜK TAŞIMACILIĞI	15
3	HER NEVİ YOLCU TAŞIMACILIĞI YAT VE TURİSTİK AMAÇLI YOLCU GEMİLERİ	117
4	KONTEYNER TAŞIMACILIĞI	20
5	KUM ÇIKARMA GEMİCİLİĞİ	1
6	BALIKCI GEMİCİLİĞİ VE DENİZ KAFES BALIKCILIĞI	35
7	YARDIMCI HİZMET GEMİCİLİĞİ	4
8	TERSANELER	2
9	DÜZENLİ VE DÜZENSİZ SEFER YAPAN GEMİ ACENTALARI	17
10	KIYI ACENTALARI	20
11	PUANTAJ FİRMALARI	9
12	FORWARDER (DENİZ NAKLİYE MUTEAHHİTLERİ) FİRMALARI	165
13	GEMİ ALIM, SATIM FİRMALARI	10
14	BROKER VE STEVEDOR FİRMALARI	3
15	NAVLUN KOMİSYONCULARI	2
16	GEMİ YAN SANAYİ FİRMALARI	15
17	KUMANYACILAR	23
18	MARİNA İŞLETMELERİ	4
19	DENİZALTI SU HİZMETLERİ VE LİMAN İNŞA FİRMALARI	1
20	DENİZ MALZEMESİ VE SANAYİ MALZEMESİ ALIM-SATIMI YAPAN FİRMALAR	22
21	LİMAN İŞLETMELERİ	33
22	SU ÜSTÜ VE SU ALTI DENİZ SPORLARI	19
23	YAT VE TEKNE İNŞAA ONARIM İMALATHANELERİ İLE ÇEKEK YERLERİ	21
24	DENİZ SİGORTA EKSPERTİZ VE KLÂS MÜESSESELERİ	3
25	LOJİSTİK FİRMALARI	22

III. Bölüm

Deniz Ticaret Odaları ve Acenteler İlişkisi

- Kimler Deniz Ticaret Odası (DTO)'na kayıtlı olmak zorundadır?
- Deniz Ticaret Odasının acenteler ile ilgili görevleri
- Deniz Ticaret Odasının “Türkiye limanları arası ve yurt dışı navlun, acente komisyonu ve ücretleri ile liman masrafları gibi bilgileri toplamak ve bunları mümkün olan vasıtalarla en seri şekilde yaymak” görevi ile ilgili olarak yaptığı işlemler
- Deniz Ticaret Odası tarafından navlun ve gemi giriş ücreti tahsilâtı ile ilgili uygulamalar
- Deniz Ticaret Odası tarafından yapılan diğer acente ve üye işlemleri

1. KİMLER DENİZ TİCARET ODASI (DTO)'NA KAYITLI OLMAK ZORUNDADIR?

5174 Sayılı “Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu”nun 9. maddesi gereğince; ticaret siciline kayıtlı gerçek ve tüzel kişilerden;

- a. Gemi sahipleri, donatanlar ve donatma iştirakleri, gemi işletenler,
- b. Gemi acenteleri,
- c. Gemi alım satım, navlun komisyoncuları, forvarderler,
- d. Stevedor ve puantaj firmaları,
- e. Gemi klas müesseseleri, deniz sigorta müesseseleri ve acenteleri ile deniz ekspertiz kuruluşları ve sörveyörleri,
- f. Deniz malzemesi, kumanyacılar ve deniz sanayi malzemesi alım satımı yapan firmalar, gemi akaryakıt ikmal ve sağlama işiyle uğraşan firmalar,
- g. Marina ve liman işletme firmaları,
- h. Balıkçılıkla ilgili gemi işleten firmalar,
- i. Yat turizmi, balıkçı gemiciliği, kafes balıkçılığı, denizaltı su hizmetleri, gezinti tekneleri, kruvaziyer turizmi, dip kaynakları ve deniz kumcuları, denizde atık ve çevre temizliği ile uğraşan firmalar, gemi ve yat inşa ve yan sanayi firmaları, su üstü ve su altı deniz sporları ile uğraşan firmalar,

DTO'ya kayıt olmakla mükelleftirler.

Bu mükellefiyet; firmanın Ticaret Sicil Memurluğundan kaydının silinmesi veya kuruluş mukavelesinde belirtilen deniz ticareti ile ilgili konuların kaldırılması ile son bulur.

2. DENİZ TİCARET ODASININ ACENTELER İLE İLGİLİ FAALİYETLERİ:

a. Türkiye limanlarında yük alan veya bu limanlara yük getiren ve Türkiye'de herhangi bir odaya kayıtlı olmayan yabancı bayraklı gemiler ile yabancı bir ülkede yerleşik **gerçek veya tüzel kişi** tacir tarafından işletilen;

- **Türk Bayraklı (TB) ve Yabancı Bayraklı (YB) gemilerin** Türk limanlarına girişlerinde **grostonları** üzerinden **Liman Giriş Ücreti**,

- **Yabancı Bayraklı (YB) gemilerin**,

1) Türk limanlarına girişlerinde **grostonları** üzerinden **Liman Giriş Ücreti**,

2) Türk limanlarında yükleme ve boşaltmadan sağladıkları tüm *navlun hâsılatı* üzerinden **DTO Navlun Payı**,

3) **Yabancı bayraklı kruvaziyer ve yolcu gemilerinde gross tonajı** üzerinden uluslararası uygulama göz önüne alınmak suretiyle **50 USD veya 100 USD DTO Yolcu Navlun Payı**,

- Yıllık **munzam aidat tavanını aşmamak** kaydıyla, oda yönetim kurulunca teklif ve oda meclisince tespit edilecek orana göre, **firmaların yıllık ticari karları üzerinden binde beş MUNZAM AİDAT**,
- Firmalar sermaye yapıları göz önünde tutularak, **Yıllık DTO tarifesi** üzerinden **Yıllık Üye Aidatı**,

makbuz karşılığında tahsil edilir.

Limana giriş yapan tüm gemiler; limandan ayrıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, kendileri, temsilcileri veya acenteleri tarafından ilgili liman bölgesindeki Deniz Ticaret Odasına **liman giriş ücreti/navlun ücretini** ödemek zorundadırlar. Gecikme faiz tutarı aylık % 3 olup, günlük olarak gecikme faizi tahakkuk ettirilir. (5174 sayılı Kanun mad.25)

Bilimsel araştırma ve eğitim gemileri Türk limanlarında liman giriş ücreti ve DTO navlun oda payı ödemezler.

4. DENİZ TİCARET ODASI TARAFINDAN NAVLUN VE GEMİ GİRİŞ ÜCRETİ TAHSİLÂTI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR:

(Örnek olarak DTO İzmir Şubesi tarafından yapılan işlemler özetlenecektir.)

Ayvalık'tan Kuşadası'na kadar olan faaliyet sahamızda;

a. **GEMİ GİRİŞ ÜCRETLERİ:**

5174 sayılı Kanuna istinaden, Yıllık DTO tarifesine göre **Türk ve yabancı bayraklı gemiler için ayrı ayrı makbuzlandırılır.**

Türk Bayraklı (TB) Gemi Giriş Ücretleri;

Türk bayraklı gemilerden Türk limanlarına girişlerinde grostonları üzerinden alınır.

2008 YILI T.C BAYRAKLI GEMİLERDEN ALINACAK ÜCRETLER				
GEMİ GROS TONU				YTL
0	500	Bunker Tankerler için		10,00 YTL
0	500	GRT	KADAR	35,00 YTL
501	1.500	GRT	KADAR	55,00 YTL
1.501	2.500	GRT	KADAR	90,00 YTL
2.501	5.000	GRT	KADAR	130,00 YTL
5.001	10.000	GRT	KADAR	160,00 YTL
10.001	25.000	GRT	KADAR	190,00 YTL
25.001	35.000	GRT	KADAR	230,00 YTL
35.001	50.000	GRT	KADAR	275,00 YTL
50.001	GRT	YUKARISI		300,00 YTL

Örnek soru-1:

BARBAROS acentesinin Buse isimli 2250 groston Türk bayraklı yük gemisi 25.02.2008 tarihinde Alsancak limanına gelmiş, 670 ton PVC boşaltma işlemi yapmış, 01.03.2008 tarihinde limandan ayrılmıştır. BARBAROS Acentesi,

- *Ne kadar liman giriş ücreti öder?*
- *Ne kadar DTO navlun payı öder?*
- *Son ödeme günü ne zamandır, ödeme yapmazsa hangi işlem yapılır?*

Cevap:

- *90 YTL Liman giriş ücreti öder.*
- *Navlun payı ödemez, sadece yabancı bayraklı gemiler öder.*
- *Son ödeme günü 15.03.2008 tarihidir. Bu geminin liman giriş ücretini son ödeme günüdür, aksi halde kanun gereği aylık % 3 üzerinden günlük gecikme bedeli alınır.*

Yabancı Bayraklı (YB) Gemi Giriş Ücretleri:

Yabancı bayraklı gemilerden **Türk limanlarına girişlerinde** grostonları üzerinden alınır.

2008 YILI YABANCI BAYRAKLI GEMİLERDEN ALINACAK ÜCRETLER				
GEMİ GROS TONU				YTL
0	500	GRT	KADAR	70,00 YTL
501	1.000	GRT	KADAR	95,00 YTL
1.001	1.500	GRT	KADAR	115,00 YTL
1.501	2.000	GRT	KADAR	150,00 YTL
2.001	2.500	GRT	KADAR	170,00 YTL
2.501	5.000	GRT	KADAR	210,00 YTL
5.001	10.000	GRT	KADAR	240,00 YTL
10.001	25.000	GRT	KADAR	290,00 YTL
25.001	GRT	YUKARISI		310,00 YTL

Örnek soru-2:

KALYON acentesinin John isimli 2250 groston Panama bayraklı yük gemisi 25.02.2008 tarihinde Alsancak limanına gelmiş, hiçbir yükleme veya boşaltma işlemi yapmamış, 01.03.2008 tarihinde limandan ayrılmıştır. KALYON Acentesi,

- *Ne kadar liman giriş ücreti öder?*
- *Son ödeme günü ne zamandır?*
- *Bu gemi bilimsel araştırma gemisi olsaydı ne kadar liman giriş ücreti öderdi?*
- *Bu gemi KKTC(Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) bayraklı olsaydı ne kadar liman giriş ücreti öderdi?*

Cevap :

- 170 YTL Liman giriş ücreti öder.
- 15.03.2008 bu geminin liman giriş ücretini son ödeme günüdür, aksi halde kanun gereği aylık % 3 üzerinden günlük gecikme bedeli alınır.
- KALYON acentesi bu gemi için hiçbir ücret ödemezdi. Tüm bilimsel araştırma gemileri liman giriş ücreti ve DTO navlun oda paylarından muaftır.
- KKTC Bayraklı gemiler Türk bayraklı gemi statüsündedir. Bu sebeple; 90 YTL liman giriş ücreti öder. Diğer Türk bayraklı gemiler gibi, DTO Navlun Payı ödemez.

b. NAVLUN ÜCRETLERİ:

5174 sayılı Kanuna istinaden, **yabancı bayraklı (YB)** gemilerinden, Türk Limanlarında yaptıkları her bir yükleme ve boşaltma işlemlerine karşılık elde ettikleri navlun hâsılatı üzerinden oranında **DTO Navlun Payı** alınır. (Merkez Bankası'nın USD efektif alış kuruna göre makbuz kesilir)

1) Kuru yük-Dökme yük-Sıvı yük Taşıyan Gemiler için DTO Navlun payı

Taşıdıkları yük miktarı **20.000 tondan az ise**,bu yük miktarı için elde ettikleri navlun kazancının %0,4 (binde dört)'ü kadar DTO Navlun payı ödenir.

- Yalnız Yükleme DTO Navlun Payı 400 USD'yi geçemez.
- Yalnız Boşaltma DTO Navlun Payı 400 USD'yi geçemez.
- Yükleme ve Boşaltma birlikte DTO Navlun Payı 600 USD'yi geçemez.

Taşıdıkları yük miktarı **20.001'den 40.000 tona kadar ise**,bu yük miktarı için,

- Yalnız Yükleme DTO Navlun Payı 600 USD 'yi geçemez.
- Yalnız Boşaltma DTO Navlun Payı 600 USD'yi geçemez.
- Yükleme ve Boşaltma birlikte DTO Navlun Payı 900 USD'yi geçemez.

Taşıdıkları yük miktarı **40.001'den 60.000 tona kadar ise**,bu yük miktarı için,

- Yalnız Yükleme DTO Navlun Payı 800 USD'yi geçemez.
- Yalnız Boşaltma DTO Navlun Payı 800 USD'yi geçemez.
- Yükleme ve Boşaltma birlikte DTO Navlun Payı 1200 USD'yi geçemez.

Taşıdıkları yük miktarı **60.001'den 100.000 tona kadar ise**,bu yük miktarı için,

- Yalnız Yükleme DTO Navlun Payı 1.000 USD'yi geçemez.
- Yalnız Boşaltma DTO Navlun Payı 1.000 USD'yi geçemez.
- Yükleme ve Boşaltma birlikte DTO Navlun Payı 1.500 USD'yi geçemez.

Taşıdıkları yük miktarı **100.001 tondan büyük ise**,bu yük miktarı için,

- Yalnız Yükleme DTO Navlun Payı 1.200 USD'yi geçemez.
- Yalnız Boşaltma DTO Navlun Payı 1.200 USD'yi geçemez.
- Yükleme ve Boşaltma birlikte DTO Navlun Payı 1800 USD'yi geçemez.

2) Konteyner Gemileri için DTO Navlun payı

Yabancı Bayraklı (YB) konteyner gemileri Türk limanlarında yükleme ve boşaltmadan sağladıkları tüm *navlun hâsılatı* üzerinden **binde dört DTO Navlun Payı**, ödenir.

- *Yalnız Yükleme DTO Navlun Payı 400 USD'yi geçemez.*
- *Yalnız Boşaltma DTO Navlun Payı 400 USD'yi geçemez.*
- *Yükleme ve Boşaltma birlikte DTO Navlun Payı 600 USD'yi geçemez.*

Örnek soru:

STAR Acentesi, İtalyan bayraklı, 9980 groston Felluce adlı gemisiyle 3500 ton inşaat demirini İzmir TCDD Limanı'ndan İspanya'nın Valencia Limanı'na göndermek üzere 01.01.2008 tarihinde yüklemiş ve gemi limandan ayrılmıştır. Star acentesi kendi ticari anlaşması gereği inşaat demirinin tonunu 18 USD karşılığı taşımıştır. (01.01.2008 tarihindeki MB (TC Merkez Bankası) döviz kuru 1 USD=1,23 YTL) Star Acentesi;

- *Ne kadar liman giriş ücreti öder?*
- *Ne kadar DTO navlun payı öder?*
- *Liman giriş ücreti ve DTO navlun payı için son ödeme günü ne zamandır?*
- *İnşaat demirinin tonunu 30 USD olarak taşısaydı ne kadar DTO navlun Oda Payı öderdi.*

Cevap:

- *240 YTL liman giriş ücreti öder*
- *3500 ton X 18 UDS = 63 000 USD (Acentenin toplam navlun kazancı)*
- *63 000 USD X 0,004 = 252 USD karşılığı YTL öder.*
- *252 USD X 1,23 YTL = 309,96 YTL olarak DTO navlun payı öder.*
- *15.01.2008 son ödeme günüdür.*
- *3500 X 30 USD =105 000 USD (Acentenin toplam navlun kazancı)*
- *105 000 USD X 0,004 = 420 USD (Yalnız Yükleme DTO Navlun Payı 400 USD'yi geçemez)*
- *400 X 1,23 = 492 YTL öder.*

Örnek soru :

YILDIZ Acentesi, İngiliz bayraklı,33 000 groston Exept adlı gemisiyle,

-30.12.2007 tarihinde Fransa'nın Fos Summer limanından,300 adet 20 lik konteyner boşaltmasını İzmir TCDD limanına gerçekleştirmiş, konteyner başına 750 USD kazanç elde etmiştir,

-Boşaltma işlemini tamamlayan gemi, Ukrayna'nın Mariupol Limanına gönderilmek üzere 425 adet konteyneri yüklemiştir.01.01.2008 tarihinde gemi limandan ayrılmış, konteyner başına 695 USD kazanç elde etmiştir.(01.01.2008 tarihindeki MB döviz kuru 1 USD=1,12 YTL)

Yıldız Acentesi,

- *Ne kadar liman giriş ücreti öder?*
- *Ne kadar DTO navlun payı öder?*

Cevap :

- *310 YTL liman giriş ücreti öder.*

Yükleme için hesaplama:

425 ad kont. X 695 USD = 295 375 USD (Acentenin yükleme işleme için top. Navlun kazancı)

295 375 USD X 0,004 = 1.181,50 USD

300 USD X 1,12 YTL = 336 YTL (Yükleme ve Boşaltma birlikte DTO navlun payı 600 USD'yi geçemez)

Boşaltma için hesaplama:

300 ad konteyner X 750 USD = 225 000 USD (Acentenin boşaltma navlun kazancı)

225 000 USD X 0,004 = 900 USD

300 USD X 1,12 =336 YTL (Yükleme ve Boşaltma birlikte DTO navlun payı 600 USD'yi geçemez)

Sonuç: Toplam 600 USD X 1,12 =672 YTL toplam DTO navlun payı öder.

DTO Yolcu Navlun Payı:

Yabancı bayraklı yolcu gemilerinden grostonları üzerinden, **DTO Yolcu Navlun Payı** alınır.

YABANCI BAYRAKLI YOLCU VE KRUVAZİYER GEMİLERDEN ALINAN NAVLUN HÂSILAT ODA PAYI TARİFESİ		
0 GRT	5.000 GRT KADAR	ÜCRETSİZ
5.001 GRT	20.000 GRT KADAR	50,00 \$
20.001 GRT	YUKARISI	100,00 \$

Örnek soru:

Piri Reis Acentesinin, 120 000 grostonluk, İtalyan bayraklı, Costaslar adlı yolcu gemisi, 3562 adet yolcusuyla İzmir TCDD limanına 01.01.2008 tarihinde gelmiş ve aynı gün ayrılmıştır. (01.01.2008 tarihindeki MB döviz kuru 1 USD=1,12 YTL) Piri Reis Acentesi;

- *Ne kadar liman giriş ücreti öder?*
- *Ne kadar navlun öder?*
- *Son ödeme günü ne zamandır, ödeme yapmazsa hangi işlem yapılır?*

Cevap:

- *290 YTL liman giriş ücreti öder.*
- *100 USD DTO Yolcu navlun payı 100 USD X 1,12 = 112 YTL öder.*
- *Son ödeme günü 15.01.2008 tarihidir. Bu geminin liman giriş ücretini ve DTO Navlun payını son ödeme günüdür, aksi halde kanun gereği aylık % 3 üzerinden günlük gecikme bedeli alınır.*

c. YILLIK AİDAT VE MUNZAM AİDAT TAHSİLÂTI:

5174 sayılı kanuna istinaden Odalara kaynak yaratmak amacıyla, üyelerinden Haziran ve Ekim aylarında iki taksit olarak elde ettikleri gelirlerdir.

Yıllık Aidat; Üyelerin sermayeleri esas alınarak her yıl tarifelendirilmiştir. Haziran ve Ekim aylarında iki eşit taksitle makbuzlandırılır.

2008 YILI DTO YILLIK AİDAT TARİFESİ

DERECELER	DERECEYE ESAS MEBLAĞ SERMAYE VEYA ÖZ VARLIK (YTL)		YILLIK AİDAT
Fevkalade Derece	50.001.-	ve yukarısı	300.-YTL
1-A Derece	35.001.-	50.000.-	260.- YTL
2-A	25.001.-	35.000.-	210.- YTL
3-A	15.001.-	25.000.-	160.- YTL
4-A	10.001.-	15.000.-	130.- YTL
5-A	5.001.-	10.000.-	110.- YTL
6-A	1.-	5.000.-	90.- YTL

Örnek soru :

LEVANTEN adlı acente 30 000 YTL Sermaye ile kurulmuştur. Levanten acentesi;

- *2008 yılı için DTO'ya ne kadar yıllık aidat öder?*
- *Son ödeme günü ne zamandır, ödeme yapmazsa hangi işlem yapılır?*

Cevap :

- *2008 yılı için toplam 210 YTL öder.*
- *1. taksit 105 YTL olup son ödeme tarihi 30.06.2008*
- *2. taksit 105 YTL olup son ödeme tarihi 31.10.2008*
- *Aksi halde kanun gereği aylık % 3 üzerinden günlük gecikme bedeli alınır.*

Tanımlar ve ücretlendirmeler:

Munzam Aidat:

Kanunen “Gerçek Kişi” veya “Tüzel Kişi” olarak sınıflandırılan DTO üyeleri her yıl **gelirleri üzerinden binde 5 (% 0,5) munzam aidat öderler**. Haziran ve ekim aylarında iki taksitle ödenebilir.

Gerçek Kişi Firmalar:

Gelir vergisine ilişkin beyannamelerinde (**vergi levhalarında belirtilen miktar**) gösterilen ticari kazanç toplamı üzerinde **binde 5 (% 0,5) öderler**.

Örnek soru:

Ali Levanten Gemi Acentesi 2007 yılına ait Vergi levhasındaki tahakkuk eden karı 7500 YTL’dir.

- *Ali Levanten 2008 yılı için ne kadar munzam aidat öder?*
- *Son ödeme günü ne zamandır, ödeme yapmazsa hangi işlem yapılır?*
- *Ali Levanten 2007 yılında zarar etmiş olsaydı ne kadar munzam aidat ödeyecekti?*

Cevap:

- *7500 YTL X 0,05 = 37,50 YTL 2008 toplam munzam aidatı*
- *1.taksit 18,75 YTL olup son ödeme tarihi 30.06.2008’dir.*
2.taksit 18,75 YTL olup son ödeme tarihi 31.10.2008’dir.
Aksi halde kanun gereği aylık % 3 üzerinden günlük gecikme bedeli alınır.
- *Zarar eden firma o yıl için munzam aidat ödemez.*

Tüzel Kişi Firmalar:

Kurumlar vergisine ilişkin beyannamelerinde gösterilen ticari **bilânço karı** üzerinden **binde 5 (% 0,5) öderler**.

- *Zarar eden firmalar o yıl munzam aidat ödemezler.*
- *Bilânçoları merkezlerinde tutulan şube üyeleri munzam aidat ödemezler.*
- *Yıllık munzam aidat tavan tutarı 2008 için 6.084,00 YTL idi.*
- *Tavan meblağı DTO Yönetim kurulunca (5174 sayılı kanuna istinaden) belirlenir.*

Örnek soru:

Levantenler A.Ş. firması 2007 yılı ticari bilânço karı 75 857 YTL gerçekleşmiştir.

- *Levantenler A.Ş. 2008 yılı için ne kadar munzam aidat öder?*
- *Son ödeme günü ne zamandır, ödeme yapmazsa hangi işlem yapılır?*
- *Ali Levanten 2007 yılında zarar etmiş olsaydı ne kadar munzam aidat ödeyecekti?*

Cevap:

- 75 857 YTL X 0,05 = 379,29 YTL 2007 toplam munzam aidatı
  - 1.taksit 189,65 YTL olup son ödeme tarihi 30.06.2008'dir.
  - 2.taksit 189,65 YTL olup son ödeme tarihi 31.10.2008'dir.
- Aksi halde kanun gereği aylık % 3 üzerinden günlük gecikme bedeli alınır.*
- Zarar eden firma o yıl için munzam aidat ödemez.

5. DENİZ TİCARET ODASI TARAFINDAN YAPILAN DİĞER ACENTE VE ÜYE İŞLEMLERİ:

a. Faaliyet Belgesi düzenlenmesi;

DTO Üyelerinin talepleri üzerine İhale, SSK, Belediye vb. işlerde kullanılmak üzere verilen kıymetli evrak niteliğinde bir belgedir. Firmanın çalışmakta olduğunu ve **DTO'ya borcu olmadığını** da gösterir. **2008 DTO tarife bedeli 16 YTL** olarak makbuzlandırılır.

b. Ticari yat, tekne ve balıkçı gemileri için Özel Tüketim Vergi'siz (ÖTV'siz) Yakıt (Motorin/Fuel Oil) Defteri ve Jurnal satışı:

01.01.2004 yılından itibaren Maliye Bakanlığı tarafından Türk denizciliğini maddi bakımdan desteklemek için başlatılan uygulamadır. Piyasa fiyatından satılan motorinin üzerindeki ÖTV (Özel Tüketim Vergisi) **balıkçı gemileri, ticari yatlar, servis/hizmet/eğitim/araştırma gemileri** başta olmak üzere kaldırılmıştır.

ÖTV'siz yakıt Türk Bayraklı gemilerin sadece Türk karasularındaki seferleri (Kısa, Yakın ve Liman seferi) için ÖTV'siz yakıt kullanabilir.

Liman seferi sınırı aşılacak suretiyle Karadeniz, Marmara Denizi ve Mataban Burnu - Girit'in batı burnu - Yafa hattının kuzey ve doğusunda kalan Akdeniz ve Ege Denizi bölgesinde yapılan yolculuklara "Kısa sefer"dir.

Kısa sefer sınırı aşılacak suretiyle Akdeniz'de "Süveyş Kanalı dâhil" yapılan yolculuklara "Yakın sefer"dir.

Sınırları belli limanlar içerisinde yapılan yolculuklara "liman seferi" denir.

Örneğin:

1 lt Piyasa ÖTV'li fiyat 2,30 YTL ise (pompa satış fiyatı)

1 lt ÖTV'siz fiyat 1,32 YTL.dir.(KDV dahil fiyat)

Hesaplama : 2,30 YTL (1 Lt.KDV dahil pompa fiyatı)

- 0,35 YTL (%18 KDV)

-0,8345 YTL (ÖTV VERGİSİ)

1,1155 YTL

+ 0,2 YTL (% 18 KDV)

1,32 YTL (ÖTV'SİZ KDV dâhil fiyat)

Liman Başkanlığı tarafından tamamlanılan belgelerle bir dosya ile başvurulması durumunda ÖTV ve Jurnal defteri satışı tamamlanmış olmaktadır.

2008 yılı ÖTV Defteri ve Jurnal Defteri DTO Fiyat Tarifesi:

ÖTV Defteri	18 Grostondan büyük deniz araçları	200 YTL
	18 Grostondan küçük deniz araçları	100 YTL
Jurnal Defteri	18 Grostondan büyük deniz araçları	55 YTL
	18 Grostondan küçük deniz araçları	30 YTL

c. Ticari ve özel yatlar için TRANSİTLOG belgesi satışı:

Türk ve yabancı bayraklı, özel ve ticari yatların Türk Karasularındaki takibi ve kayıt altına alınması için hazırlanmış uluslararası nitelikte bir kıymetli evrak özelliğine sahip bir formdur. Bu belge satışında Çeşme, Kuşadası, Dikili, Ayvalık ve Aliağa İlçeleri sorumluluğumuz alanı içindedir.

(1) TB Yatlar:

TB Ticari ve Özel Yatlar:

- 0–49 Groston arası 15 YTL
- 50 Groston üstü 20 YTL

Yanaşma Harcı ve 10 YTL TRANSİTLOG bedeli ilave edilerek, 2008 DTO Transitlog tarife bedeli olarak makbuzlandırılır.

Örnek soru:

Türk bayraklı, 150 groston, Berk isimli, ticari yat için TRANSİTLOG masrafı ne kadardır?

Cevap:

20 YTL Liman Yanaşma harcı için ve 10 YTL Transitlog belgesi için olmak üzere toplam 30 YTL masraf ödenir.

(2) YB Yatlar:

YB Ticari ve Özel Yatlar;

- 0–49 Groston arası 40 YTL
- 50 Groston üstü 50 YTL

Yanaşma Harcı ve 30 USD TRANSİTLOG bedeli ilave edilerek, 2008 DTO Transitlog tarife bedeli olarak makbuzlandırılır.

Örnek soru:

Hollanda bayraklı, 45 groston, Joan isimli, özel yat için transitlog masrafı ne kadardır?(MB döviz kuru 1 USD=1,12 YTL)

Cevap:

30 USD X 1.12 = 33,60 YTL Transitlog belgesi için,
Ve 40 YTL Liman Yanaşma harcı için olmak üzere,
Toplam 73,60 YTL masraf ödenir.

d. Deniz Ticaret Odası Tarafından Yapılan Diğer Hizmetler:

- **Denizcilikle ilgili kitap satışı. (Denizde Çatışmayı Önleme-Temel Denizcilik Eğitimi-MARPOL 73/78-Yağ Kayıt Defteri-Yük Kayıt Defteri-Gemi Jurnalı)**
- **Gümrük İşlem Takip Kartı verilmesi**
- **Üyelerimizin Acentelik Yetki Belgesi müracaatlarında gerekli evrakların tasdiki**
- **Deniz Temiz Derneği (TURMEPA)'nin İzmir Şubesi faaliyetlerinin yürütülmesi**
- Talep üzerine **Kapasite Raporu** düzenlenmesi
- BAĞKUR evrakları için Oda onayı yapılması
- İmza tasdiki
- Aliğa Gemi Geri Dönüşüm hizmetleri için bilirkişi tefriki
- İzmir Alsancak ve Bölge Limanları için istatistik hazırlanması
- Resmi ve özel kurumlardan gelen bilirkişi taleplerinin karşılanması
- DEÜ Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi Yüksek Okulu ile müştereken zabitan ve tayfa sınıfına yönelik STCW Eğitimleri
- Hizmet Bölgemizdeki sahil ilçelerinde sektör toplantıları düzenleyerek sorunların tespiti ve çözüm yolları üretimine katkıda bulunulması
- Toplumda deniz sevgisi ve kültürü oluşturabilmek amacı ile etkinlikler düzenlenmesi
- Amatör Yat Kulüplerine maddi ve manevi destek sağlanması
- Üyelerimizin denizcilikle ilgili kurum ve kuruluşlarda karşılaştığı sorunların çözümüne çalışılması
- Denizcilikle ilgili fuar-toplantı-panel ve kongre gibi etkinliklerde yer alarak gelişmeleri üyelerimize duyurulması
- Sektör ile ilgili tüm konularda üyelerimizin bilgilendirilmesi

Son sözler:

Deniz Ticaret Odası olarak, denizcilik sektörümüzün gelişmesi birinci öncelikli hedefimiz olmakla beraber, denizlerimizin korunması ve temiz tutulması da aynı önceliklere sahiptir. Bu nedenle Deniz Ticaret Odası ile aynı çatı altında, Deniz Temiz Derneği İzmir Şubesi olarak 2006 yılından itibaren faaliyete geçtik. Başta ilköğretim çağındaki çocuklarımızın denizlerimizin korunması konusunda bilinçlendirilmesi eğitimleri olmak üzere, desteğinize ihtiyacımız var. Sizlerden talebimiz, asli göreviniz kadar bu projeleri de takip ve kontrol etmeniz ve denizlerimizin korunmasında birer gönüllü aktif temsilcimiz olmanız.

Denizcilik terimlerini öğrenmek; başta deniz işletmeciliği olmak üzere, gemici dili ve deniz hukuku konularına da hâkim olmak ile mümkün olabilir. CD ortamında verilen “Deniz İşletmeciliği Terimleri ve Kısaltmaları Sözlüğü” kısmen bu ihtiyacı karşılamak üzere hazırlanmıştır.

Halil N. HATİPOĞLU
DTO İzmir Şubesi Müdürü

EKLER :

Deniz İşletmeciliği Terimleri ve Kısaltmaları Sözlüğü (İngilizce)